

Yttrande över betänkande Romers rätt – en strategi för Sverige (SOU 2010:55)

Sammanfattning

Skolinspektionen tillstyrker delegationens förslag vad gäller uppdragen att granska modersmålsundervisningen, tillgången till studiehandledning på modersmålet samt i vilken utsträckning kommunerna anordnar särskilt stöd för de romska eleverna. Dock ser inte Skolinspektionen det som meningsfullt att särskilt granska måluppfyllelsen vad gäller grundskolekompetens för elever med romsk språk- och kulturbakgrund.

Skolinspektionens synpunkter på förslagen i betänkandet

Skolinspektionen har i sin tillsyn och inom ramen för kvalitetsgranskningar konstaterat generella brister avseende möjligheten för barn med annat modersmål än svenska att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål i förskolan. Liknande brister har konstaterats vad gäller rätten till modersmålsundervisning och studiehandledning på det egna modersmålet i grundskolan, även om dessa brister inte varit specifikt relaterade till romska barns situation.

7.2 Modersmål i förskola, förskoleklass och grundskola

Skolinspektionen har inget att erinra mot förslaget att granska modersmålsundervisningen i förskola/förskoleklass, grundskola samt studiehandledning för elever med romsk språk- och kulturbakgrund.

7.2.4 Brist på modersmåls lärare

När Skolinspektionen inom ramen för sin tillsyn konstaterat brister vad avser modersmålsundervisningen, refererar huvudmännen ofta till bristande tillgång på utbildade lärare. Skolinspektionen vill därför understryka betydelsen av att regeringen på olika sätt aktivt verkar för att det utbildas fler modersmåls lärare och kanske särskilt romska lärare, då det enligt tillgänglig statistik helt saknas formellt behöriga romska modersmåls lärare i landet.

7.6 Statens skolinspektion

Mot bakgrund av vad utredningen redovisar om den romska gruppens låga utbildningsnivå och dåliga studieresultat ser inte Skolinspektionen det som meningsfullt att särskilt granska måluppfyllelsen för elever med romsk språk- och kulturbakgrund, som utredningen föreslår. Skolinspektionen anser det vara viktigare att myndigheten

granskar vad kommunerna gör för att anpassa undervisningen till de romska elevernas förutsättningar och tillgodose deras eventuella behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen har vidare noterat att utredningen, mot bakgrund av de uppdrag som föreslås, inte tagit upp frågan om myndighetens möjligheter att inhämta och lagra uppgifter utifrån etnicitet med hänsyn till regleringen i personuppgiftslagen (PUL).

I ärendets slutliga handläggning har även chefsjuristen Ingegärd Hilborn och juristen Alf Johanson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ann-Marie Begler
Generaldirektör

Gerhard Eriksson
Undervisningsråd